

Schaktning för dagvattenbrunnar i Arboga

Arkeologisk antikvarisk kontroll

**Arboga 34:1
Hamngatan-Herrgårdsgatan
Arboga stadsförsamling
Västmanlands län
Västmanland**

Ulf Alström

Innehåll

Sammanfattning.....	1
Inledning.....	2
Syfte och målsättning.....	2
Undersökningsresultat.....	2
Referenser.....	4
Kart- och arkivmaterial.....	4
Litteratur.....	4
Tekniska och administrativa uppgifter.....	4
Kartfigur.....	5

Utgivning och distribution:
Stiftelsen Kulturmiljövård
Stora gatan 41, 722 12 Västerås
Tel: 021-80 62 80
Fax: 021-14 52 20
E-post: info@kmmd.se

© Stiftelsen Kulturmiljövård 2012

Kartor ur allmänt kartmaterial © Lantmäteriet. Ärende nr MS2012/02954.

ISBN: 978-91-7453-206-7

Västerås 2012.

Sammanfattning

Stiftelsen Kulturmiljövård har i samband med schaktningar för brunnar i Herrgårdsgatan i Arboga utfört en arkeologisk antikvarisk kontroll.

Schaktningarna påverkade endast modernt fyllnadsmaterial. Ett betonggolvet påträffades i botten av ett brunnschakt. Golvet låg delvis under nuvarande Herrgårdsgatan vilket visar att området är ombyggt. Inga kulturlager påträffades. Följaktligen påträffades inte heller några fynd.

Inledning

På grund av schaktningar för dagvattenbrunnar med tillhörande dagvattenledningar i korsningen Herrgårdsgatan och Hamngatan i Arboga, har Stiftelsen Kulturmiljövård utfört en arkeologisk antikvarisk kontroll.

Den antikvariska kontrollen genomfördes 2012-10-10 efter ett beslut av Länsstyrelsen i Västmanlands län 2012-10-05 (dnr: 431-3344-12).

Arbetet beställdes av Arboga kommun, tekniska förvaltningen, som också bekostade kontrollen.

Syfte och målsättning

Syftet med den antikvariska kontrollen var att dokumentera kulturlager i fornlämningsområdets östra del för att tillvarata kunskap om områdets historia.

Om fornlämning berördes av arbetet skulle kulturlager och anläggningar dokumenteras i plan och i sektion. Om större anläggningar eller komplexa kulturlager påverkades av grävningarna skulle arbetet avbrytas för samråd med länsstyrelsen.

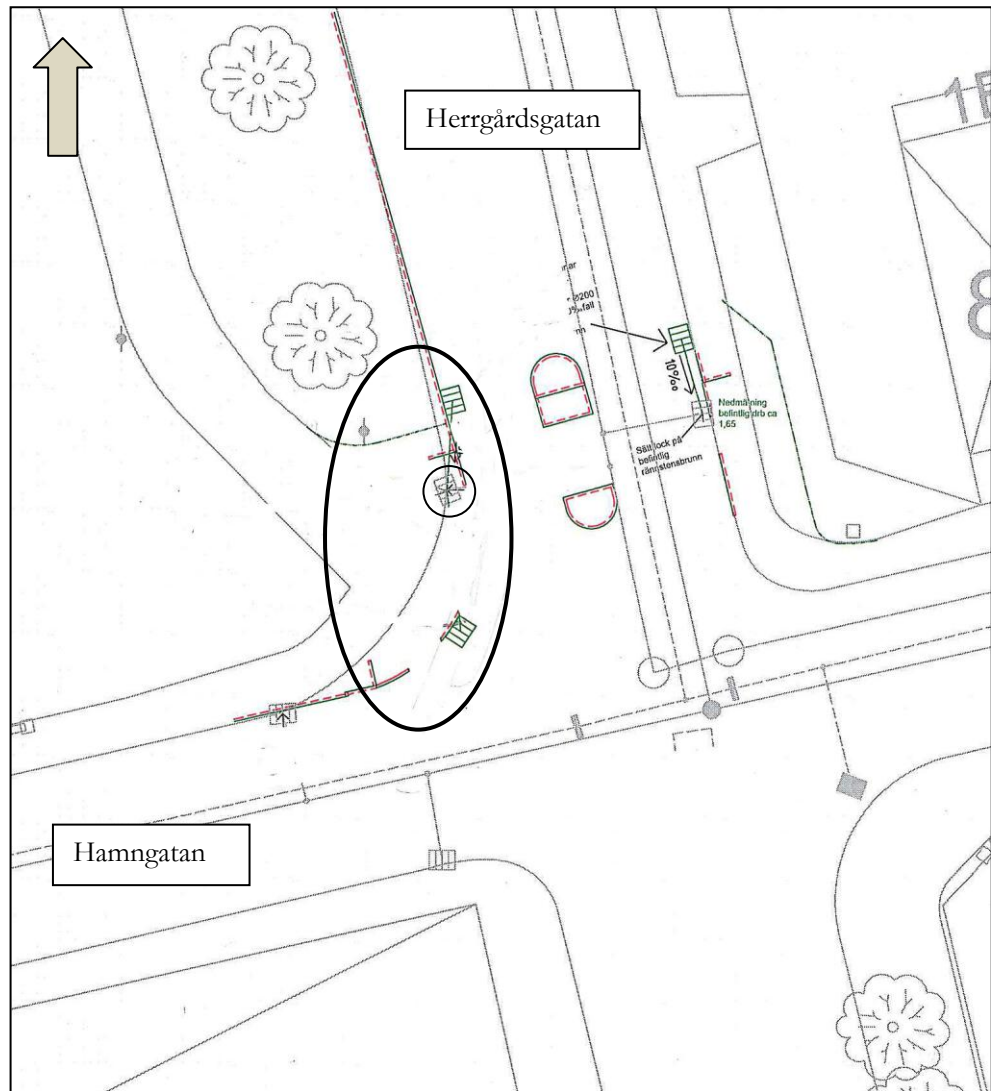
Målsättningen med arbetet var att kunna göra en bedömning av kulturlager, anläggningar och deras utbredning i schakten. Fyndens karaktär, mängd och bevarandegrad skulle klargöras. En preliminär datering av kulturlagren var önskvärd.

Undersökningsresultat

Tidigare undersökningar (Alström 2005; 2011; Medeltidsstaden 2 1976) har inte i någon större grad bringat klarhet i områdets historia.

Schaktningarna i hörnet Herrgårdsgatan - Hamngatan påverkade inte några kulturlager eller anläggningar. Senare tiders vägombyggnader kan vara en del av orsaken till det. Även bygget av kraftverket med tillhörande bro och dammanläggning 1897–1899 (Oldén 2000) kan ha inverkat negativt på områdets kulturlager.

På västra sidan av Herrgårdsgatan övervakades schaktningarna för två brunnar samt en sträcka för dagvattenledningar. Endast påfört åsmaterial samt ett bärlager påträffades vid schaktningarna. I det som blev botten av den norra brunnen påträffades ett källargolv av betong. Golvet visar att omfattande markarbeten skett vid Herrgårdsgatan. Resultatet från den västra sidans schaktningar var så entydiga att arbetet på den östra sidan av Herrgårdsgatan inte övervakades arkeologiskt. Några fynd påträffades av naturliga skäl inte på den undersökta ytan.

Figur 1. Undersökningsplatsens läge i hörnet av Herrgårdsgatan och Hamngatan markerat med en oval. Den norra brunnen där betonggolvet påträffades markeras med en cirkel. (Karta Arboga kommun. Skala 1:300.)

Figur 2. Platsen för den norra brunnen med modernt fyllnadsmaterial. Betonggolvet syns vid pilmarkeringen. (Foto från söder U. Alström).

Referenser

Kart- och arkivmaterial

Arboga kommun. Bygghandling. Skala 1:300.

Litteratur

Alström, U., 2005. Kvarteret Dragaren i Arboga. Antikvarisk kontroll. VLM. Kulturmiljöavdelningen rapport A 2005:A6. Västerås.

Alström, U., 2011. Två kabelschakt i Trädgårdsgatan och Strandparken, Arboga. Arkeologisk antikvarisk kontroll. Kulturmiljövård Mälardalen Rapport 2011:5. Västerås.

Medeltidsstaden 2, 1976. Arboga. Rapport. Raä och SHM. Stockholm.

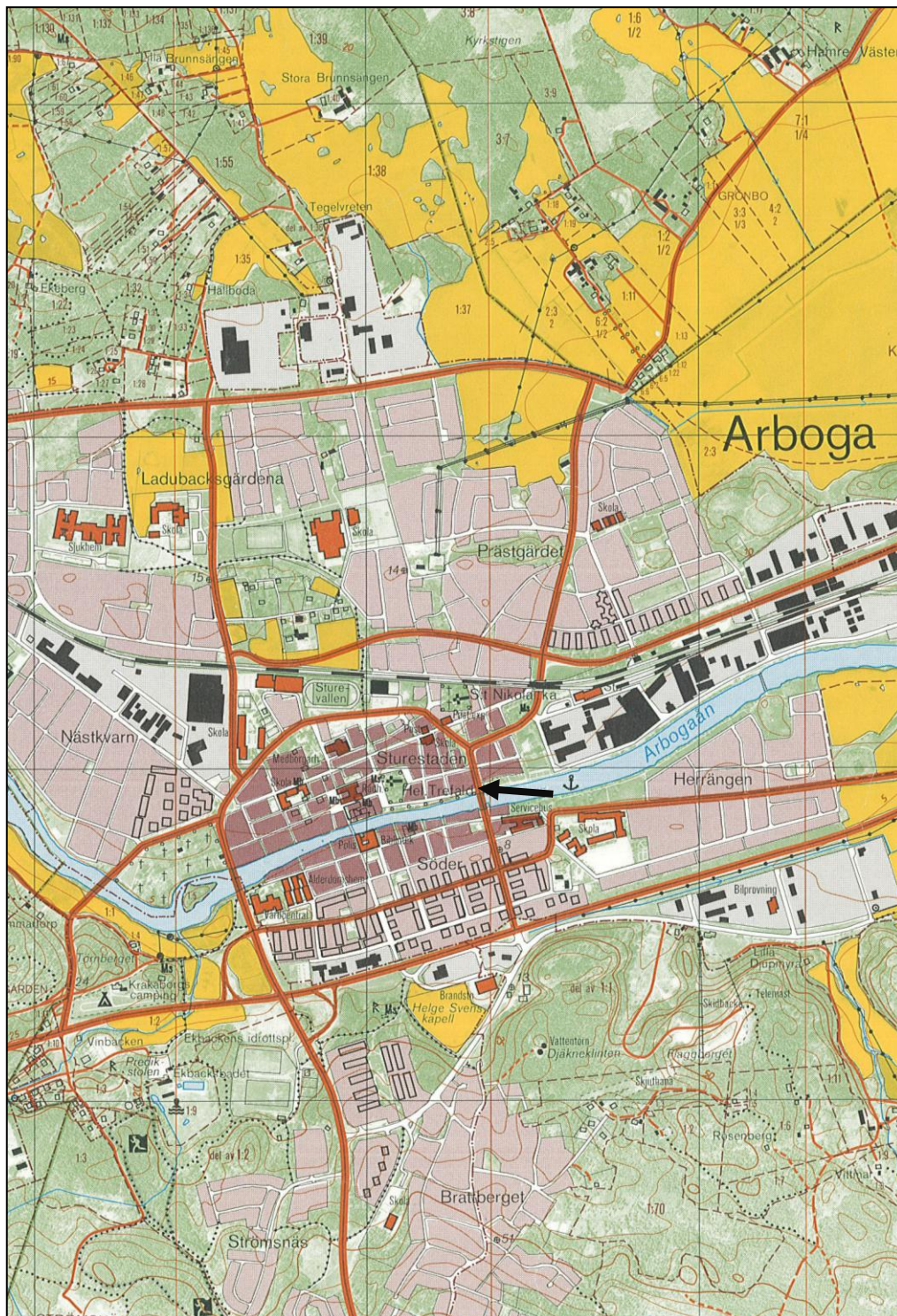
Oldèn G., 2000. Arboga stadskärna. Bebyggelsehistoria och byggnadsordning. Red. Per Granlund. Arboga kommun. Arboga.

Tekniska och administrativa uppgifter

KM projekt nr:	KM 12115
Länsstyrelsen dnr, beslutsdatum:	431-3344-12, 2012-10-05
Undersökningsperiod:	2012-10-10
Exploateringsyta:	Cirka 10 löpmeter schakt
Personal:	Ulf Alström
Belägenhet:	Hamngatan-Herrgårdsgatan
Ekonomisk karta:	10G:60
Koordinatsystem:	SWEREF 99 TM
Koordinater:	6584306/548024
Inmättningsmetod:	Manuell
Dokumentationshandlingar:	Förvaras på KM
Fynd:	Inga fynd påträffades

Kartfigur

Kartor ur allmänt kartmaterial © Lantmäteriet Gävle. Ärende nr MS2012/02954.

Figur 3. Undersökningsplatsens läge markerat med en pil. Utdrag ur ekonomiska kartan 10G:60. Skala 1:20 000.

